

לוקחים אחריות

מה הרשות המקומית יכולה לעשות כדי לקדם תחבורה ציבורית חשמלית

אלון סיגלר – אגף התנועה, עיריית תל אביב – יפו

21.7.2021

מיוזם בינוי ותשתית

תל אביב
יפו
TEL AVIV
YAF0

כמה נתונים להתחיל איתם

28

אוטובוסים חשמליים
בלבד בתל אביב - נתון
שלא השתנה כמעט 10
שנים.

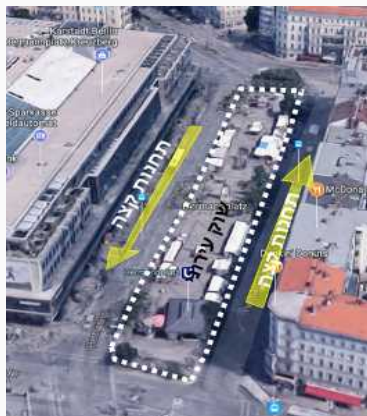
30%

גידול בנסיעות
אוטובוסים ב-5 השנים
הקרובות, למרות ובגלל
קווי הרק"ל.

90%

מהנסיעות בתח"צ
היום נעשות
באוטובוס

סוגי תשתיות לתפעול תחבורה ציבורית

מסוף קצה

מקום לעצירת אוטובוסים
בסמיכות לקו.

מאפשר מנוחה לנהגים

מעבר בין קווים עירוניים.

חניון לילה

מאפשר חניית לילה ארוכה
למספר גדול של אוטובוסים.

בתל אביב יש אחד - חניון דן
והוא זמני.

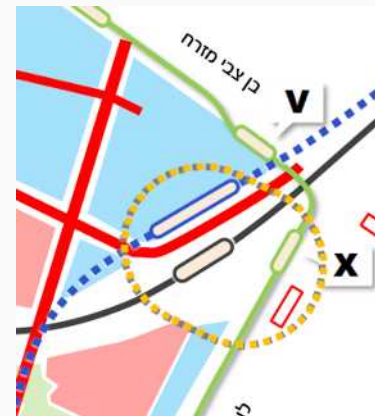

תחנה מרכזית

תחנת קצה לאוטובוסים בין
עירוניים.

מאפשרים מעבר בין תח"צ
עירוני לבינעירוני

בת"א יש 2: סבידור ותמח"ת

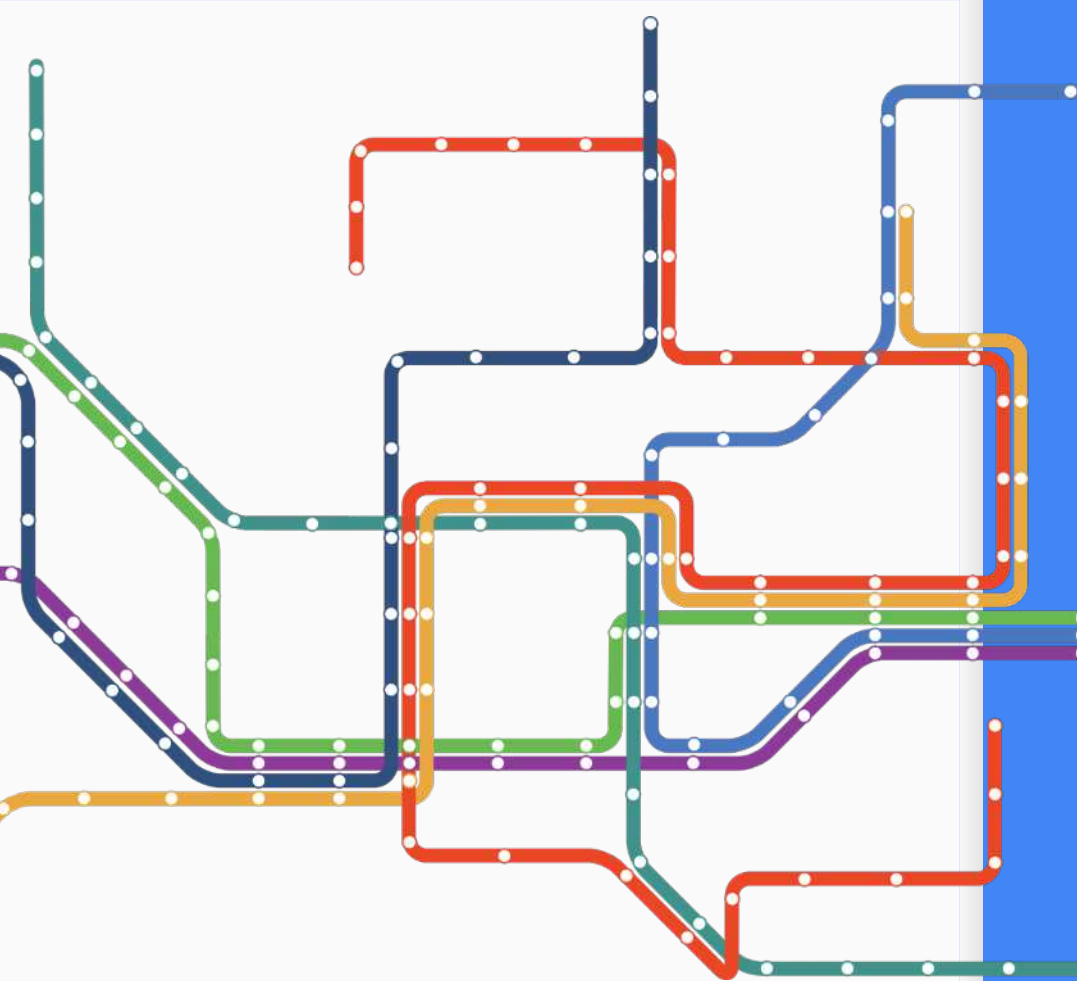
מתח"מ

מרכז תחבורה המאפשר מעבר
בין אמצעי תחבורה שונים

נת"ע מקדמת 5 לאורך האיילון

דו"ח מבקר המדינה מ- 2019 מציין:

"רשתות התח"צ בישראל הן תולדה של
התפתחות היסטורית ואינן מבוססות על
גישה תכנונית מתכללת."

פריסת המסופים
מגדירה מהיכן יצאו
קווי האוטובוס
למסלולים השונים,
ובכך עוזרת להגדיר
את מסלולי הקווים
הקיימים.

האם נדע להסתדר בלי
הרבה תחנות קצה?

כן,
אבל...

במחיר של שירות פחות טוב. נישאר עם
המציאות הקיימת והבינונית ולא עם שיפור.

ומה קורה מחוץ לגבולות העיר?

לא יודע

(וזאת בדיוק הבעיה)

למה חשוב לשמור
על קשר טוב בין
הרשות למת"ח?

הרשות המקומית לא פועלת בואקום והקשר שלה עם משרד התחבורה חיוני על מנת:

לעודד מעבר של
אנשים מהרכב
הפרטי לתחב"צ

למצוא פתרונות
שאף צד לא יכול
לפתור לבד.

לסייע למשרד
התחבורה לקדם את
התחבורה מול
הבירוקרטיה
העירונית

לשמור ולקדם את
האינטרסים
המקומיים מול
מקבלי ההחלטות
והמדינה

מה עושה המדינה?

תכנית אב לתשתיות תפעוליות

במטרופולין תל אביב לשנת 2040

התכנית של נת"א הגדירה את הצרכים והחוסרים הדרושים במטרופולין כדי לאפשר תחבורה ציבורית טובה בעתיד הקרוב והרחוק.

חשוב לציין

תכנית אב אינה תכנית סטטוטורית ואין לה מעמד חוקי מחייב.
ללא קידום תב"עי וללא הפעלת לובי ולחצים לקידומה, ברמה המקומית והארצית, אין לה סיכוי להתממש.
ריבוי אינטרסים לקרקע - ובדרך כלל תשתיות תח"צ אינן בראש סדר העדיפויות המקומי.

מרחב תכנון	שטח קיים למסופים ותחנות קצה (דונם)	סך שטח מוצע בתוכנית האב למסופים (דונם)
תל אביב-יפו	98	141
מזרח איילון	23	74
הרצליה-רמת השרון	4	40
ראש"צ מערב-חולון-בת ים	64	78
ראש"צ מזרח-באר יעקב	26	36
פתח תקווה	18	64
בקעת אונת	5	56
הוד השרון-כפר סבא-רעננה	28	67
רמלה-לוד	24	50
רחובות-נס ציונה	16	43
נתניה	19	74
מודיעין	6	34
יבנה	12	15
אשדוד	17	80
אלעד-שורם	29	22
ראש העין-כפר קאסם	2	21
נתב"ג	15	20
צפון השרון	-	6
בת חפר-אחיטוב	-	5
לב השרון	-	25
מזרח השרון	-	24
חוף השרון מזרח	-	2
חוף השרון מערב	-	40
דרום השרון	-	5
גדרה	1	6
מזכרת בתיה	-	13
גזר	-	4
סה"כ	*407	1,045

* מתוך שטחים אלו, כ- 250 דונם אינם סטטוטוריים

מה עושה המדינה?

קידום תכניות בועדה לתשתיות לאומיות:

- תת"ל 120-121 - מתקני תשתית לתפעול תחבורה ציבורית באוטובוסים
 - תכנית להסדרה סטטוטורית של חלק מתכנית האב.
- תת"ל 130 - חישמול תח"צ
 - תכנית שתאפשר הקמת מתקני טעינה במסופים
 - תכניות מאד חשובות אך משך קידום עד למימוש מלא שלהן ארוך: 5-10 שנים לפחות.

מה עושה המדינה?

תכנון ופיתוח מתח"מים לאורך האיילון

- נת"ע מקדמת 5 מתח"מים לאורך האיילון, כחלק מקידום תכנית המטרו.
- מגלילות בצפון ועד צומת חולון בדרום
- המתח"מים יאפשרו מעבר קל ונוח בין אמצעי התחבורה השונים.

מכירים את פרדוקס האחריות?

מצד אחד

כל הסמכויות לתכנון
ותפעול התח"צ נמצאות
בידי משרד התחבורה,
והם מקדמים את כל
התכניות לפיתוח
התחבורה הציבורית.

מצד שני

מבקר המדינה כתב ב-
2019 כי החסם העיקרי
לפיתוח מסופים הוא
"חוסר שיתוף פעולה
מצד הרשויות
המקומיות".

- יש תכנית אב למסופי תח"צ שמגדירה צרכי תפעול וחוסרים.
- בטווח הארוך המדינה מקדמת:
 - 5 מתח"מים
 - תת"לים להסדרה חלקית של מספר מסופים במטרופולין ת"א
 - תת"ל לחשמול מסופים
 - תכנון והקמה של חניוני לילה גדולים לטעינה חשמלית

סיכום ביניים

יש תכנית צ"צ שמגדירה צרכי תפעול וחוסרים.

בטווח הארוך ה

5 מתח"מים

תת"לים להסדרה חלקית

תת"ל לחשמול מסופים

תכנון והקמה של חניוני לילה גדולים

5-10 שנים לפחות

מה שיקרה בטווח הקצר והבינוני
תלוי מאד ברשויות המקומיות

תפקיד הרשות המקומית

**הרשות המקומית נמצאת בחזית מול התושבים, ומבחינתם
נושאת באחריות למה שקורה בתחומה:**

אם המסוף מלוכלך תושבים פונים ל- 106

נת"ע מפקיעה והתושבים מתלוננים שהעירייה מבטלת חניות

תפקיד הרשות המקומית

הרשות המקומית נמצאת בחזית מול התושבים, ומבחינתם נושאת באחריות למה שקורה בתחומה

הרשות מכירה את הצרכים של התושבים ואת התכניות המקומיות המקודמות

- זיהוי הזדמנויות לשילוב מסופים בתב"עות מקודמות
- הכרה יסודית של השטח ושל מגבלות על קרקעות

תפקיד הרשות המקומית

**הרשות המקומית נמצאת בחזית מול התושבים,
ומבחינתם נושאת באחריות למה שקורה
בתחומה**

**הרשות מכירה את הצרכים של התושבים ואת
התכניות המקומיות המקודמות**

קיצור תהליכים בסבך הבירוקרטיה העירונית

- קיצור הליכי תכנון וביצוע.
- סיוע בצמצם לוחות זמנים בממשקים עם האגפים העירוניים השונים: תכנון ורישוי, אגף נכסים, יעוץ משפטי, תיאום הנדסי ועוד.

תפקיד הרשות המקומית

**הרשות המקומית נמצאת בחזית מול התושבים,
ומבחינתם נושאת באחריות למה שקורה
בתחומה**

**הרשות מכירה את הצרכים של התושבים ואת
התכניות המקומיות המקודמות**

קיצור תהליכים בסבך הבירוקרטיה העירונית

גישור ואיזון בין אינטרסים מנוגדים

○ "מי בכלל מתכנן מסוף על הקרקע הכי
יקרה בעיר?!"

○ התאמה בין צורכי התחבורה והפיתוח
של העיר

תפקיד הרשות המקומית

הרשות המקומית נמצאת בחזית מול
התושבים, ומבחינתם נושאת באחריות למה
שקורה בתחומה

הרשות מכירה את הצרכים של התושבים ואת
התכניות המקומיות המקודמות

קיצור תהליכים בסבך הבירוקרטיה העירונית

גישור ואיזון בין אינטרסים מנוגדים

הפיכת המסופים ממטרד למשאב עירוני

- הפיכת מסופים למרכזי תחבורה שכונתיים
- שילוב בשימושי הקרקע הסמוכים
- שמירה ופיתוח מרחב ציבורי מזמין

אז מה עושים?

שלב ראשון:

לומדים

מה לומדים?

**זיהוי פערים
לטיפול מיידי**

**מה קורה בכל
מסוף בעיר**

מה אפשרויות
הפיתוח בהם,
תב"עות חלות,
זכויות בניה
ושימושים
מותרים.

**מה נעשה
ברשויות
סמוכות**

**צרכים
וחוסרים –
מתכנית האב**

**מי השחקנים
השונים**

מדינה ובתוך
הרשות
המקומית
עצמה

אז מה עושים?

שלב שני:

לובי והסברה

התפקיד הכי חשוב של הרשות המקומית

את הצורך בנח"צים ומסילות כולם מבינים, את הצורך במסופים כמעט ולא.

הסברה והיכרות של הנושא עם גורמי השפעה עירוניים: בעיר עשינו סבבי שיחות עם צוותי התכנון האזוריים, היחידה לתכנון אסטרטגי, מהנדס העיר, מנכ"ל ועוד'

מעגלי חשיבה בכנס: מסופי תח"צ - ממשאב למטרד.

במילים אחרות:

השארת הנושא בסדר היום של כולם, כל הזמן!

אחרת יבלע בשטף המשימות והתאגרים השוטפים של הרשות.

ועכשיו לפרקטיקה – מה נעשה בתל אביב

מינוי ממונה מסופים

- פונקציה אחת שמרכזת את כל הידע
- יכולת לעשות אינטרגציה מהירה ויעילה בין הגופים השונים בעירייה.
- משרד התחבורה מתנהל מול גורם אחד ומקבל תשובות אחידות ומסונכרנים מאגפי העירייה השונים.

ועכשיו לפרקטיקה – מה נעשה בתל אביב

מינוי ממונה מסופים

מיסוד פורום מסופים עירוני

- מתקיים בתדירות גבוהה של פעם – פעמיים בחודש
- הצפת נושאים לתיאום בין אגפים שונים ומת"ח.
- התרת חסמים
- השארת הנושא בסדר היום של בעלי העניין

ועכשיו לפרקטיקה – מה נעשה בתל אביב

מסוף האוניברסיטה

תוספת 10 עמדות חניה
התקנת 16 עמדות טעינה חשמלית

מינוי ממונה מסופים

מיסוד פורום מסופים עירוני

שיפוץ מסופים

- תיאום ואישור תכניות לשיפוץ המסופים.
- פיתוח המסוף במרחב ציבורי מזמין ולא רק מגרש לחניות תפעוליות
- חשיבה על פתרונות יצירתיים לתוספת שירותים לנהגים והתקנת עמדות טעינה חשמליות
- שימוש בתב"ע לשירותים ציבוריים במרחב הציבורי
- שימוש בתב"ע עירונית לחדרי שנאים ברחבי העיר
- אישור הרשאות למתקני דרך במסלול של פטור מהיתר

ועכשיו לפרקטיקה – מה נעשה בתל אביב

מינוי ממונה מסופים

מיסוד פורום מסופים עירוני

שיפוץ מסופים

קידום תב"ע עירונית למסופים

○ המסופים אינם מוגדרים כמסופים ולכן עתידם
לא מובטח

○ הסדרה והכרה של מוסדות התכנון

○ אפשרות לתוספת מתקנים נדרשים

ועכשיו לפרקטיקה – מה נעשה בתל אביב

מינוי ממונה מסופים

מיסוד פורום מסופים עירוני

שיפוץ מסופים

קידום תב"ע עירונית למסופים

פיתוח מת"רים – מרכזי תחבורה רובעיים (שם זמני)

○ יצירת ממשקים בין תחבורה ציבורית לאמצעים משלימים וחניות.

○ פיילוט בהקמה – מסוף רידינג

○ בקידום 2-3 נוספים בשנה/תיים הקרובות

התחנה המרכזית החדשה

המסוף האחרון שהוקם בת"א.
נפתחה ב- 1992

מסופים חדשים

חניון הלוחמים

2016 - צו ארעי לשימוש במגרש ריק
כחניון חנה וסע בעקבות תחילת
העבודות על הקו האדום.

מרץ 2020 - הסבת השטח לקליטת
אוטובוסים

אוגוסט 2020 - השמשת מבנה קיים
לטובת חדרי מנוחה ושירותים לנהגים

כיום משמש כמסוף זמני משמעותי
הקולט פעילות רבה מהתחנה המרכזית -
קו 5

מסופים חדשים

שכונת הארגזים -

תב"ע עם מסוף בתת הקרקע

- מרץ 2020 - הקמת תחנת קצה חדשה לאורך רחוב משה דיין לטובת קו 2
- יולי 2021 - הפקדת תכנית חדשה הכוללת מסוף תת קרקעי ל- 20 אוטובוסים
- יוזמה משותפת לאגף תכנון עיר ולאגף התנועה. בתיאום עם נת"א

תודה רבה